

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
СЕНАТ УНИВЕРЗИТЕТА

П Р А В И Л Н И К
О ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ
ПОНАШАЊА У ПИСАНИМ РАДОВИМА

Бања Лука, 24.11.2022. године

На основу члана 54. став (1) тачка 4) и члана 119. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20), члана 34. Статута Универзитета у Бањој Луци, Сенат Универзитета у Бањој Луци, на 87. сједници, одржаној 24.11.2022. године, д о н и о ј е

**ПРАВИЛНИК
О ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ
ПОНАШАЊА У ПИСАНИМ РАДОВИМА**

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

- (1) Правилником о поступку утврђивања неакадемског понашања у писаним радовима (у даљем тексту: Правилник) уређује се поступак утврђивања неакадемског понашања у свим писаним радовима академског особља и студената I, II и III циклуса студија Универзитета у Бањој Луци (у даљем тексту: Универзитет).
- (2) У писане радове сврставају се: сви студентски радови (семинарски радови или други писани радови које студент објављује у току својих студија), дипломски или завршни рад, мастер рад, специјалистички рад, магистарски рад, докторска дисертација, рад објављен у научном или стручном часопису, уџбеник, монографија, поглавља у уџбеницима и монографијама, радови штампани у зборницима, научни и стручни елаборати/студије и слично (у даљем тексту: писани рад/ радови).
- (3) Неакадемско понашање обухвата: измишљање и кривотворење резултата, лажно ауторство и дописивање коаутора, плагирање и аутоплагирање, (у даљем тексту: неакадемско понашање).
- (4) Изреченом мјером за неакадемско понашање одговорно лице се не ослобађа од одговорности по законским прописима о заштити ауторских права и права интелектуалне својине, као и по другим законским прописима.

II

ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА

Члан 2.

(Захтјев за утврђивање неакадемског понашања)

- (1) Поступак за утврђивање неакадемског понашања покрене се писаним захтјевом за утврђивање неакадемског понашања (у даљем тексту: захтјев).
- (2) Захтјев могу поднијети сви запослени и студенти, органи и тијела Универзитета, као и друга физичка и правна лица (у даљем тексту: подносилац).
- (3) Захтјев мора бити образложен и мора да садржи све доказе који указују на неакадемско понашање.
- (4) Захтјев обавезно садржи личне податке и потпис подносиоца захтјева.
- (5) Подаци о подносиоцу могу бити повјерљиви ако то подносилац тражи.
- (6) Ковертиран захтјев се доставља Комитету за етичка питања Универзитета (у даљем тексту: Етички комитет).
- (7) Етички комитет ће у року од 15 дана од дана пријема захтјева донијети одлуку којом се утврђује да ли захтјев из става 1. овог члана потпун и уредан.
- (8) За повјерљивост података о подносиоцу захтјева, у складу са одредбом из става 4. овог члана, одговоран је Етички комитет.

Члан 3.
(Одбацивање захтјева)

- (1) Етички комитет ће непотпун и неуредан захтјев вратити подносиоцу да га допуни и уреди.
- (2) Етички комитет је дужан да у допису истакне недостатке захтјева и рок од осам дана његовог поновног подношења.
- (3) Уколико подносилац захтјева не поднесе уређени захтјев у назначеном року из претходног става, Етички комитет ће закључком одбацити захтјев као недопуштен.
- (4) Етички комитет ће захтјев одбацити и ако утврди да исти није поднесен од стране овлашћеног лица.
- (5) Ако подносилац у назначеном року поново поднесе захтјев, Етички комитет ће у року од 30 дана од дана враћања утврдити статус поново поднесеног захтјева.
- (6) Захтјев по којем је већ донесена одлука надлежног органа Универзитета такође ће се одбацити.

Члан 4.
(Потпун и уредан захтјев и изјашњење по захтјеву)

- (1) Етички комитет ће потпун и уредан захтјев доставити лицу на које се захтјев односи у року од 15 дана од дана утврђивања његове оправданости, а у сврху прибављања његовог изјашњења.
- (2) Лице на које се захтјев односи дужно је да у року, не дужем од 20 дана од дана пријема захтјева, сачини писано изјашњење и достави га Етичком комитету.
- (3) Етички комитет ће у року од 30 дана од дана пријема писаног изјашњења из става 2. овог члана утврдити чињенично стање и истинитост свих наведених доказа.
- (4) Уколико Етички комитет након разматрања предметног захтјева и изјашњења лица из става 1. овог члана утврди да постоји оправдана сумња на неакадемско понашање, донијеће одлуку о покретању поступка за утврђивање одговорности због неакадемског понашања у писаном раду.
- (5) Етички комитет ће у року од 30 дана од дана доношења одлуке из претходног става доставити комплетан спис научно-наставном/научно-умјетничком/научном вијећу чланице Универзитета (у даљем тексту: вијеће) на којој је распоређено лице против којег се покреће поступак, односно на чији студијски програм је уписан студент против којег се покреће поступак.

Члан 5.
(Стручно мишљење и закључак вијећа)

- (1) Вијеће ће по пријему одлуке и списка из претходног члана овог Правилника на својој сједници именовати стручну комисију од 3 (три) члана из уже научне/умјетничке области којој писани рад припада, са задатком да сачини стручно мишљење (у даљем тексту: стручна комисија).
- (2) Чланови стручне комисије не могу бити потписници званичних извјештаја повезаних са лицем против којег је покренут поступак за утврђивање одговорности због неакадемског понашања у писаном раду (извјештаја о избору у наставничко или сарадничко звање, извјештаја о рецензији, извјештаја о оцјени и подобности теме докторске дисертације, извјештаја о урађеној докторској дисертацији и слично).
- (3) Најмање један члан стручне комисије мора бити у радном односу на другој високошколској установи.
- (4) Стручна комисија ће у року од 60 дана од дана именовања сачинити стручно мишљење и доставити га вијећу.

- (5) У оправданим случајевима заснованим на образложеном приједлогу стручне комисије, вијеће може рок за сачињавање стручног мишљења и његово достављање продужити за највише 60 дана.
- (6) Сачињавање стручног мишљења од стране стручне комисије може да буде засновано само на материјалним доказима, софтверској анализи оригиналности писаних радова, изјашњењу једног или више потписника званичних докумената, те проучавању истраживачке документације лица против којег се поступак води.
- (7) Након што стручна комисија сачини стручно мишљење и достави га вијећу, оно ће бити размотрено на сједници вијећа.
- (8) Вијеће ће након разматрања стручног мишљења усвојити закључак којим се прихвата или не прихвата стручно мишљење или закључак којим се стручно мишљење враћа стручној комисији да отклони недостатке и употпуни поступак.
- (9) Након што вијеће усвоји закључак о прихватању или неприхватању стручног мишљења, исто се, заједно са стручним мишљењем и предметним списом, доставља Етичком комитету у року од 10 дана од дана усвајања закључка о прихватању/неприхватању стручног мишљења.

Члан 6.

(Извјештај и одлуке)

- (1) Етички комитет ће размотрити закључак вијећа, стручно мишљење комисије и цјелокупни спис, те у року од 30 дана од дана пријема истих сачинити извјештај о утврђивању неакадемског понашања у писаним радовима.
- (2) Извјештај треба да садржи хронологију настајања појединих докумената са кратким освртима на њих, и приједлог за изрицање мјере лицу против којег се води поступак због неакадемског понашања или приједлог о ослобађању одговорности истог.
- (3) Етички комитет у извјештају може предложити изрицање мјера и лицима која су у конкретном случају свјесно толерисала неакадемско понашање или нису посветила дужну пажњу спречавању истог.
- (4) Ако стручна комисија и вијеће у свом стручном мишљењу, односно закључку утврде да се лице приликом писања рада/радова није понашало неакадемски, Етички комитет ће утврдити приједлог одлуке о ослобађању о одговорности лица против којег се води поступак.
- (5) Етички комитет ће свој извјештај доставити ректору Универзитета у року од 10 дана од дана усвајања истог.
- (6) Након пријема извјештаја Етичког комитета, ректор Универзитета у року од 15 дана од дана пријема извјештаја доноси:
 - 1) одлуку којом се захтјев одбија и ослобађа од одговорности лице против којег се води поступак, или
 - 2) одлуку којом се лице, против којег се води поступак оглашава одговорним и изриче одговарајућа мјера из члана 46. Кодекса професионалне етике Универзитета у Бањој Луци.
- (7) Одлука из става б. овог члана садржи: увод, изреку, образложење и поуку о правном лијеку.

Члан 7.

(Правни лијекови)

- (1) Лице против којег је покренут поступак и подносилац захтјева могу изјавити жалбу против одлуке ректора Универзитета из члана 7. овог Правилника, у року од 15 дана од дана пријема одлуке.
- (2) Жалба се подноси Сенату Универзитета у Бањој Луци (у даљем тексту: Сенат).

- (3) Сенат ће закључком одбацити жалбу ако утврди да је иста неблаговремена, недопуштена или изјављена од стране неовлашћеног лица.
- (4) Сенат ће у року од 60 дана од дана пријема жалбе из става (1) овог члана донијети одлуку:
 - 1) којом се жалба одбија и потврђује одлука ректора Универзитета из члана 7. овог Правилника;
 - 2) којом се жалба усваја и преиначује одлука ректора Универзитета.
- (5) Одлука Сената из претходног става овог члана је коначна.

III

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 8.

(Докторска дисертација)

- (1) Уколико се утврди да је докторска дисертација резултат неакадемског понашања појединца, иста ће се, у складу са законом, сматрати ништавом као и све награде, звања и титуле које су стечене на основу такве дисертације.
- (2) Универзитет ће прогласити ништавом све дипломе, звања и титуле које су стечене на основу неакадемског понашања.

Члан 9.

(Одузимање академског звања)

- (1) Уколико је одлуком надлежног органа из члана 7. или 8. овог Правилника лице оглашено кривим за неакадемско понашање у писаним радовима, а који су били основ за његов избор за академско звање, Сенат Универзитета може одузети академско звање лицу.
- (2) Поступак одузимања академског звања покреће ректор Универзитета, а спроводи се у складу са општим актом који уређује поступак избора кандидата у академска звања, аналогном примјеном одговарајућих одредби.

IV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 10.

Одредбе о оглашавању ништавости дипломе о стеченом научном звању доктора наука сходно се примјењују и на дипломски рад, завршни рад првог циклуса студија, завршни рад другог циклуса студија, специјалистички рад и магистарски рад.

Члан 11.

На сва питања која нису регулисана овим Правилником, примијениће се одговарајуће одредбе Кодекса професионалне етике на Универзитету у Бањој Луци и Закона о општем управном поступку.

Члан 12.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о поступку утврђивања неакадемског понашања у писаним радовима, број 02/04-3.649-3/19 од 28.03.2019. године.

Члан 13.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на веб-страници Универзитета у Бањој Луци.

Број:02/04-3.2436-3/22
Дана, 24.11.2022. године

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР**

Проф. др Радослав Гајанин, с.р.